Vesterålsrådet

Arkivsaknr.:	26/922
Dok.nr:	26/3766
Arkiv:	FA
Saksbehandler:	Henriette Endresen
Dato:	17.02.2026

Samarbeidsavtale for deltakerkommunene i Vesterålsrådet og avtale om kontorkommune

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
	Styre Vesterålsrådet IPR	

INNSTILLING

1. Vesterålsrådet IPR gir sin tilslutning til vedlagt "Samarbeidsavtale mellom deltakerkommunene i Vesterålsrådet IPR".

2. Vesterålsrådet IPR gir sin tilslutning til vedlagt "Avtale om tjenester mellom Vesterålsrådet IPR og Sortland kommune".

3. Vesterålsrådet IPR gir sin tilslutning til vedlagt forslag til felles saksfremlegg for deltakerkommunene

Før avtalene kan godkjennes av representantskapet forutsettes likelydende vedtak fra samtlige kommunestyrer i deltakerkommunene i Vesterålsrådet IPR

Vedtaket er hjemlet i Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 18-4. *Samarbeidsavtale*

Kort om saken

Representantskapet i Vesterålsrådet PRR vedtok 19.11.25, sak 007/25, følgende:

1. *Representantskapet anbefaler at Vesterålsrådet organiseres som et organisasjonsledd under Sortland kommune fra 1. januar 2026.*
2. *Forslag til ny samarbeidsavtale for Vesterålsrådet IPR tas til orientering. Samarbeidsavtalen må gjennomgås og tilpasses sammen med Sortland kommune, da det er forhold i denne som fordrer avklaringer i fellesskap før endelig samarbeidsavtale kan anbefales. Vesterålsrådet IPR ber administrasjonen gå i dialog med Sortland kommune snarest, og sikre at en felles utarbeidet samarbeidsavtale kan legges til grunn før 1.1.26.*
3. *Utkast til samarbeidsavtale oversendes kommunene for informasjon, og endelig samarbeidsavtale behandles i deltakerkommunene for likelydende vedtak så snart som mulig etter at denne er omforent mellom Vesterålsrådet IPR og Sortland kommune*

Vurdering

Vesterålsrådet IPR har, i samråd med Sortland kommune, utarbeidet forslag til ny samarbeidsavtale for deltakerkommunene i Vesterålen interkommunale politiske råd. Fastsettelse av ny samarbeidsavtalen

forutsetter oversendelse til deltakerkommunene, samt likelydende vedtak i samtlige deltakerkommuner slik kommuneloven åpner for i § 18-4, tredje ledd. Avtalen ivaretar videre de kumulative vilkårene for innholdet i slik samarbeidsavtale jf. opplistingen i kommuneloven § 18-4 fjerde ledd.

Samarbeidsavtalen presiserer i punkt 12 at:

- representantskapet i Vesterålsrådet IPR beslutter hvilken kommune som skal være kontorkommune.
- kontorkommunens tjenesteyting ovenfor Vesterålsrådet IPR presiseres i egen avtale.
- hva avtale om kontorkommune, mellom Vesterålsrådet IPR og valgt kommune, kan inneholde

Begge avtalene må godkjennes i deltakerkommunenes respektive kommunestyrer før sluttbehandling og godkjenning av representantskapet.

Saken har vært muntlig orientert om i Kommunedirektørutvalget 11.02. Felles saksutredning med tilhørende avtaler er oversendt samtlige kommuner i etterkant av møtet.

Saksutredning og vedlegg legges til grunn for Vesterålsrådets styrebehandling, og oversendes kommunene for endelig behandling.

Om Vesterålsrådet som eget rettssubjekt, eller ikke.

Betydningen av dette valget er omtalt i KDD sin veileder slik:

6.5.6 Valgfritt om samarbeidet skal være eget rettssubjekt

Kommunene velger om samarbeidet skal være et eget rettssubjekt. Kommuneloven stiller som krav i § 18-4 fjerde ledd bokstav b og § 19-4 fjerde ledd bokstav b at det skal stå i samarbeidsavtalen om det er et eget rettssubjekt eller ikke. Grunnen til dette kravet er at det tidligere har vært en del usikkerhet rundt om interkommunale samarbeid var et eget rettssubjekt, noe som førte til både praktiske og juridiske utfordringer.

<u>Samarbeid som er et eget rettssubjekt</u>

At et oppgavefellesskap eller råd er et eget rettssubjekt, innebærer at det har partsevne og dermed kan få rettigheter og pådra seg plikter i henhold til rettsregler. Det vil si at samarbeidet kan forplikte seg overfor en tredjepart, og på selvstendig grunnlag gjøre krav gjeldende overfor en tredjepart. Oppgavefellesskapet eller rådet vil da blant annet kunne ha arbeidsgiveransvar for eventuelle ansatte. For at et råd eller oppgavefelleskap skal kunne ansette personell selv, må det opprettes som et eget rettssubjekt.

Selv om et samarbeid opprettes som et eget rettssubjekt, kan deltakerkommunene bestemme at personell som arbeider inn mot samarbeidet, skal være ansatt i en av deltakerkommunene, og ikke i samarbeidet.

Noen konsekvenser av at samarbeidet er et eget rettssubjekt:

- samarbeidet kan forplikte seg på selvstendig grunnlag overfor en tredjepart
- samarbeidet kan selv inngå kontrakter
- samarbeidet kan selv være arbeidsgiver og ansette personell
- samarbeidet må registreres i enhetsregisteret

<u>Samarbeidet som ikke er et eget rettssubjekt</u>

Oppgavefellesskapet eller rådet kan opprettes uten å være et eget rettssubjekt. Der rådet eller oppgavefellesskapet ikke er et eget rettssubjekt, innebærer det at deltakerkommunene står rettslig og økonomisk ansvarlig for, og derfor må tre inn i, alle disposisjoner rådet eller oppgavefelleskapet foretar seg. En av deltakerkommunene må ansette personellet og inngå eventuelle kontrakter.

Når samarbeidet ikke er et eget rettssubjekt kan ikke samarbeidet som sådan binde seg utad. Det må en av deltakerkommunene gjøre. Den kommunen som binder seg utad, og i hovedsak står rettslig og økonomisk ansvarlig for kontraktene som inngås, kalles kontorkommunen. Hvilken av deltakerkommunene som skal være kontorkommune bør framgå av samarbeidsavtalen. Det følger av kommuneloven § 14-8 at regnskapet til oppgavefellesskap og råd som ikke er egne rettssubjekt, skal innarbeides i kontorkommunenes samlete årsregnskap.

Samarbeid som ikke organiseres som et eget rettssubjekt, egner seg best ved samarbeid av mindre omfang. Dersom det for eksempel trengs få personellressurser inn i samarbeidet, kan det være lite effektivt om samarbeidet selv ansetter personell og har arbeidsgiveransvar, med alle oppgavene det medfører. Samarbeid som ikke organiseres som et eget rettssubjekt kan videre være hensiktsmessig når samarbeidet ikke antas å være langvarig.

Konklusjon

Leder for styret i Vesterålsrådet IPR anbefaler forslag til vedtak slik det går frem av innstillingen.

Behandlingen innebærer at deltakerkommunene på selvstendig grunnlag stiller seg bak godkjenning av vedlagt:

- Forslag til felles saksfremstilling for deltakerkommunene
- Samarbeidsavtale mellom deltakerkommunene

Avtale om tjenester mellom Sortland kommune og Vesterålsrådet IPR

Kommunedirektørutvalget stiller sag bak innholdet i avtalene og anbefaler godkjenning av avtalene.

Vedlegg:
Avtale om tjenester Vesterålrådet IPR
Felles SF samarbeidsavtale
Samarbeidsavtale VR